

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Pozdravljam ministrico in še preostale v dvorani. Po velikih in katastrofalnih poplavah, o katerih je ravnokar govoril minister za obrambo v lanskem letu je za vladni akcijski načrt obvladovanja poplavne ogroženosti rezerviranih 37,5 milijona evrov. Za prvi nujni sklop, ki se mora izvesti v pol leta 12 milijonov in po ukinitvi vodnih skupnosti Slovenije gre za neko področje, ki se izvaja kot obvezna državna služba, urejanje voda na način koncesionarjev. Večino vodarskih podjetij s koncesijo je v lasti privatizacijsko gradbenih mogotcev, če se tako izrazim. Koncesije so se nezakonito podaljševale. To je bilo spoznano že leta 2007. Novembra 2013 je bila objava javnega naročila, oktobra lanskega leta pa je ministrstvo sprejelo odločitev, z izjemo enega novega koncesionarja na Soči. Gre za same stare znance. Na državno revizijsko komisijo je bil vložen zahtevek za revizijo. Kaj se dogaja v praksi? V praksi koncesionarji sklicujoč se na akcijski načrt zlorablajo 10. člen ZON, čeprav v njem jasno piše, da je izjeme potrebno izvajati tako, da, citiram: "najmanj poškodujejo naravo". Če navedem primer le enega koncesionarja Hidrotehnika, ta je januarja zasul največje drstišče soške postrvi ter na Išici uničil pet kilometrov spodnjega toka v krajinskem parku Ljubljano barje. V obeh primerih se je dobesedno požvižgal na mnenje Zavoda za varstvo narave. ARSO pa je potem za nazaj potrjeval to nasilje koncesionarjev nad okoljem. To poškodovanje narave, ki je v nasprotju z že prej omenjenim členom. Tako nekako v bistvu koncesionarji določajo kaj, kako in v kakšnem obsegu bodo delali. Ker gre tako za okoljsko kot tudi finančno pomembno področje, kjer se dogajajo, kaj pa nam morete, na šerifovski način posegi, vas, ministrica, sprašujem kako boste preprečili tovrstne zlorabe zakonodaje ter uredili področje urejanja voda na način, da bo ARSO začel ustrezno nadzorovati koncesionarje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa ministrica. Gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala predsedujoči za besedo. Spoštovani poslanec, dr. Franc Trček.

Pri izvajanju akcijskega načrta protipoplavne varnosti je vlada ko je sprejela ta načrt sledila močnemu cilju in to je kako zavarovati ljudi in premoženje pred poplavami. Sam akcijski načrt ne vsebuje samo dela, ki se sedaj izvajajo na terenu, to so interventna dela. Za interventna dela se je smatralo, da so nujna dela in da jih je treba izvesti v roku pol leta, kajti v primeru ponovnih večjih padavin, ponovnih poplav bi bili ljudje in njihovo imetje zelo močno prizadeti. Drugi del ali pa drugi sklop teh načrtov je redno vzdrževalno delo in pa dodatna vzdrževalna dela. Akcijski načrt ima tudi ukrepe kot je reorganizacija služb, ki skrbijo za vodo v Sloveniji, voda pa seveda ni samo tista voda, ki nas ogroža pri poplavah, torej ni samo padavinska voda, je tudi pitna voda, je podzemna voda, torej je voda kot vir življenja. Voda kot vir življenja je nujno potrebna za naše življenje. 10. člen Zakona o varovanju narave pa govori, da določbe torej zakona glede ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot se ne uporabljajo pri ukrepih za odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja. Priznam, da sem že večkrat uporabila ta termin, da nikoli ne bodo vsi zakoni vsega zapisali tako, da ne bi kake stvari ostale odprte. To je nemogoče ne glede na to, da si pač nekateri predstavljajo, da v zakonih se piše in ko govorimo o neposredni ogroženosti življenja ali zdravja ljudi in njihovega premoženja se sama zavedam dejstva, da ko se poplava zgodi potem ni moč ničesar narediti, da bi to odvrnili. Lahko pa to naredimo sedaj v času pol leta in je v tem delu interventna sredstva prav gotovo že vlada ob sprejemanju upoštevala ta člen. Res pa je, da predvsem naravovarstveniki nikakor ne dovolijo, da bi vodotoki postali prostor za pretok vode v celoti. Namreč struge rek ali potokov ali vodotokov so še v marsikaterem delu Slovenije tako zmanjšani, tako ogrožajo to pretočnost, da ne več poplavni vali

ampak malo večja količina padavin povzroči, da potok, struga ne dovoljuje zadostne pretočnosti vode in seveda se zgodijo poplave.

Kar se tiče koncesionarjev je res. V lanskem letu so bile podpisane pogodbe in sedaj se zadeva rešuje na komisiji, ki bo ugotovila ali so bili postopki sprovedeni pravilno ali ne. To pa seveda ne pomeni, da se dela sedaj pa ne delajo, prav sedaj ko je ta pretočnost še toliko bolj ogrožena. Če se mogoče osredotočim na Sočo, bi povedala, da je izvajalec del opravil ali pa naročil interventni izlov rib in sicer prvič, 6. januarja in pa drugič 22. januarja. Torej pred začetkom izvajanja del. Bil je tudi dogovor z ribiško družino in sama teh podatkov kot jih navajate, nimam. Je pa res, da ta postopek se vrši tudi na ministrstvu oziroma v inšpekcijah za lovsko in pa ribiško, to je na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo in izsledke bodo potem posredovali na tem ministrstvu. Je pa res, da zaradi te poškodbe brežine Soče, v dolžini približno 300 metrov je ... / znak za konec razprave/ lokalna cesta Kobarid-Ladra-Tolmin in še vedno je v neposredni nevarnosti, da je v prvi vodostaj reke Soče to brežino spodnese in da ta cesta...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo za postavitev zahteve za dopolnitev odgovora ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Žal z odgovorom seveda nisem zadovoljen. Lahko rečem, da gre še za eno področje znotraj vašega resorja, ki je bilo zanemarjeno. Ob poplavah se je o tem nekako veliko pisalo, seveda se nekako strinjamo, da se infrastruktura obnovi, ampak seveda ne na račun lomastenja, ki si ga koncesionarji privoščijo in to je nekako problem. Seveda je potrebno neko medresorsko usklajevanje, nekaj na kmetijskem ministrstvu, nekaj pod vašim resorjem, imamo v osnovi nek trikotnik koncesionarja, Zavoda za varstvo narave, ARSO in očitno te zadeve ne štimajo, ne morem drugega reči. Danes sem dobil odgovor na pisno vprašanje, ki sem vam ga postavil v zvezi z Sočo in tukaj nekako piše, pred začetkom izvajanja del je bil opravljen ogled mesta posega pri katerem drsne jame niso bile opažene, kar me blago rečeno čudi, če gre za ene od največjih. In potem gre naprej, na podlagi zgoraj navedenih dejstev lahko domnevamo, da zaradi predmetnega interventnega posega ni nastala nikakršna škoda na vodnem življu oziroma je ta omejena na minimum. Verjamem, da vam je to nekdo napisal, ampak ne vem, to je malo norčevanje. Ribiči bodo znoreli, ko bodo to slišali. In, če se nekako gledamo, ta 10. člen v njem zelo jasno piše, v drugi alineji, določba prejšnjega odstavka velja le za čas trajanja neposredne nevarnosti, ki je ni več. In v četrti alineji izbere se tisti ukrep iz prvega odstavka tega člena, ki ob doseganju enakih učinkov najmanj poškoduje naravo in to je dejansko problem. Ker mi čas nekako teče, sem šel pogledati hidro ... / znak za konec razprave/ na supervizor, v 12-ih letih je dobil 125 milijonov evrov, gre za neko področje, kjer je relativno ogromno denarja, ki se je zanemarjalo in nekako koncesionarji narekujejo zgodbo ... / izklop mikrofona/.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo za dopolnitev odgovora ima ministrica za okolje in prostor, gospa Irena Majcen.

IRENA MAJGEN: Hvala predsednik. Moram reči gospod dr. Trček, da če bi vi sodelovali na tem razgovoru, ki smo ga imeli z Zvezo ribiških družin, pa predstavnik tudi ribiške družine iz Tolmina, potem bi vedeli, da to, kar govorim je preverjeno z njimi. Jaz priznam, da ne rabimo vsi vsega razumeti. To se mi zdi povsem logično. O drsnih jamah nekaj malega vem, vsega pa tudi ne, ampak če so ribiči opravili dva izlova, torej 6. in 22. 1. to pomeni, da so bili s koncesionarjem v stiku in so se pogovarjali. Vaša trditev, da so bile uničene drsne jame, je vaša trditev, mogoče jo bodo potrdili tudi inšpekcija za lov in ribolov. Sama sem govorila z ljudmi in nimam takih informacij.

Kar se tiče pa neposredne nevarnosti, sem pa tudi povedala. Poglejte, tisti ki ne živi ob vodi, ne doživlja tega kaj voda prinese, potem lahko reče, da je neposredna nevarnost tisti dan ko dežuje, ko je poplača že, ko je vse zunaj. Tisti dan, ko je poplava, se v reševanju te zadeve ne da postoriti skoraj nič, / nerazumljivo/ moli, da se gre v strugo in zagotovi normalna pretočnost. Je je možno samo v domišljijjskem svetu. Zato so sprejeti ukrepi, šest mesecev po zadnjih poplavih, ki bi dejansko morali biti izvršeni že mnogo prej. V tem pa se strinjava.
Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo za postopkovni predlog za razpravo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Ja, moram malo osebne zgodovine, potem pa postopkovni predlog.

Moja starša sta se dobesedno spoznala na Kolpi. JNA sem služil v inženirskih enotah, pontonskih. Večino svojega življenja živim blizu rek, tako da so mi te zadeve nekako zelo dobro znane in seveda v skladu z drugo alinejo 246. členu predlagam, da se o tej temi izvede razprava na naslednji seji.

Hvala.